

Gyermek fogantatik

Első lépés terhesség gyanúja esetén felkeresni a nőgyógyászt aki biztosra kimondja a terhességet.

"Beindul" a terhesgondozás

Először is orvosi igazolásra lesz szükség a terhességről, ebben már szerepel az embrió kora is. Ezzel az igazolással, illetve az ultrahang- és laborvizsgálati eredményekkel kell jelentkezni a területileg illetékes védőnőnél, akitől megkapjuk a "kiskönyvet", a várandós anya gondozási könyvét.

Milyen vizsgálatokat végeznek a terhesség alatt?

A legelső részletes laborvizsgálatot (vér, vizelet) még további három vérvétel és ultrahang követi, melyek mindegyikének más a szerepe. A 16. héten AFP-vizsgálatra, hepatitisz-szűrésre és vércsoport-meghatározásra kerül sor. A 26. héten a vérvételt terheléses vércukorvizsgálattal kötik össze a terhességi cukorbetegség szűrésére.

Gyermek születése utáni teendők

Jó tudni, hogy az édesapának a gyermeke megszületésekor 5 nap extra szabadság jár. Az 5 napos ún. munkaidő-kedvezményt az édesapának kell kérvényeznie és megjelölni a pontos időpontját, ami a szülést követő két hónapban bármikor lehet.

Ahhoz, hogy a picinek bármilyen hivatalos ügyét intézni tudjuk, születési anyakönyvre és TAJ számra van szükségünk. A születési anyakönyvezés ügyében a kórházban meglátogat minket az Anyakönyvi Hivatal munkatársa, így már a ropogós okmánnyal a kezünkben térhetünk haza szülés után. Otthonszülés alkalmával a szülésnél jelen lévő orvos-szakember igazolása szükséges az anyakönyvezéshez, ezt az igazolást a Polgármesteri Hivatal Anyakönyvi Hivatalához kell benyújtani a szülést követő első munkanapon. A TAJ szám igénylését a kórház automatikusan elindítja, a TAJ kártyát jó esetben postán küldik ki. Ha az anyakönyvi kivonat és a TAJ kártya a kezünkben van, elindulhatunk az ellátások intézésére. Segítségünkre lehet az, hogy az alább felsorolt ellátásokhoz a kérvények, nyilatkozatok letölthetőek az internetről az allamkincstar.gov.hu oldalról – ugyanitt részletesen utána tudunk nézni a jogosultságoknak és a csatolandó dokumentumoknak.

Alanyi jogon járó ellátások

1. Egyszeri anyasági támogatás

Alanyi jogon járó juttatás vér szerinti és örökbefogadó szülőknek, de szülés esetén a folyósításához legalább 4 alkalommal részt kell venni terhes gondozáson. Összege 2013-ban 64.125 forint, ikrek születésekor 85.500 forint. Figyelem: ezt a támogatást a szülést követő 6 hónapon belül lehet csak igényelni! A kérelem benyújtásához szükségesek a személyi azonosító iratok és az orvos igazolása a terhes gondozások számáról.

2. Gyermekgondozási segély

A GYES a szüléstől jár, ha a szülő nem jogosult GYED igénybe vételére, ha kap GYED-et, akkor annak lejártától a gyermek 3 éves koráig. A GYES-t igénybe veheti az édesanya, édesapa (gyám,

örökbefogadó, nevelőszülő) és a gyermek 1 éves korától a nagyszülő is abban az esetben, ha a szülők lemondanak az ellátásról, de jár nekik.

3. Gyermeknevelési támogatás

Lánykori nevén a főállású anyaság, erre a nagycsaládos édesanyák számíthatnak. Összege 28.500 forint, amelyből a nyugdíjjárulék levonásra kerül. Alanyai jogon jár, nem függ munkaviszonytól. A legkisebb gyermek 3 éves korától (vagyis a GYES megszűnésétől) 8 éves koráig jár és 30 órában lehet mellette dolgozni. Ha a szülő otthonában dolgozik, akkor nincs ez az időkorlát. Igényelni személyesen lehet a Magyar Államkincstár (MÁK) irodájában, levélben, vagy az ügyfélkapun keresztül. Személyi igazolvány, lakcímkártya, adókártya és a gyermekek születési anyakönyvi kivonata kell hozzá. (Ha nem vér szerinti gyermekről van szó, akkor a gyámságról, örökbe fogadásról kell igazolás.)

4. Családi pótlék

Szintén alanyi jogon jár a családnak, tehát valamelyik szülő tudja igényelni. Hivatalosan ez a nevelési és az iskolázási támogatás egyben, a gyermek megszületésétől a tankötelezettség végéig – legtöbb esetben 18 éves korig – jár. Összege az egy háztartásban nevelt kiskorú gyermekek számától függ, a mellékelt táblázatból kikereshető. Felsőoktatási intézmény tanulója után nem jár családi pótlék, akkor sem, ha még nincs 18 éves.

Igényelni szintén a MÁK-nál lehet a következő dokumentumokkal: az igénylő és a gyermek személyazonosító iratai, házassági anyakönyvi kivonat (egyéb kapcsolat, gyámság, örökbefogadás esetén ezek igazolása)

Munkaviszonytól függő ellátások

Munkaviszonyban lévők, vállalkozók, megbízási jogviszonyosok, munkanélküli járadékot, keresetpótló juttatást vagy álláskeresőt ösztönző juttatást kapók, egyéni megállapodást kötők jogosultak az alábbi ellátásokra.

1. CSED

A CSED a szülési szabadság idejére 24 hétig jár és feltétele, hogy a kismama az igénybe vétel előtt 365 napon át biztosított legyen. Igényelni a területi OEP irodájában kell, az igénylés előtt érdemes tájékozódni, mert többféle, estenként eltérő nyomtatványra is szükség van, de a kórházi zárójelentést, TB kiskönyvet, születési anyakönyvi kivonatot, jövedelemigazolást érdemes vinni. Jó tudni, hogy a TGYÁS már a szülés előtt is igényelhető, ha az úgy kedvezőbb, erről érdemes, az ellátásokban jártas szakember véleményét kikérni.

A CSED-et a szülés időszakában elért jövedelemből számítják ki, annak 70%-a. Ezt az ellátást édesapák nem igényelhetik! Bővebb információ: www.oep.hu

2. Gyermekgondozási díj

A GYED akkor jár, ha a kismama a szülést megelőző két évben 365 napon át biztosított volt. Nemcsak gyermekszülés, de örökbefogadás esetén is igényelhető.

A GYED összege szintén a szüléskor elért jövedelem 70 %-a, de nem lehet több 137.200 forintnál a jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint. A megállapított összegből személyi jövedelemadó

előleget és nyugdíjjárulékot vonnak. A GYED a gyermek 2 éves koráig jár. Jelenleg csak egy gyermekre vehető igénybe, de ezen a GYED extra bevezetése változtatni fog.

A GYED-et a munkáltatónál kell igényelni és erre az édesapák is jogosultak, ha a család úgy dönt, hogy ő marad otthon a babával.

Gyermekápolási Táppénz (GYÁP)

A gyermekápolási táppénz a 12 éven aluli gyermek betegsége esetén a szülőt megillető pénzügyi ellátás. Ebben az esetben a szülő nem a saját betegsége okán válik keresőképtelenné, hanem a gyermeke betegsége miatt nem tudja munkáját ellátni.

gyermekápolási táppénzre jogosultságnak **három alapfeltétele van:**

- a fennálló biztosítási jogviszony,
- a keresőképtelen személy pénzügyi egészségügyi járulék fizetésére kötelezett,
- az orvos által megállapított és igazolt keresőképtelenség.

Fontos, hogy a gyermekápolási táppénz tekintetében keresőképtelennek minősül:

- az anya, aki kórházi ápolás alatt álló egy évesnél fiatalabb gyermekét szoptatja,
- a szülő, abban az esetben, ha tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermekét [OTTHON](#) ápolja és a gyermeket saját háztartásában neveli, valamint
- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelésének időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben.

Ahhoz, hogy beteg gyermeke után gyermekápolási táppénzben részesüljön, a beteg gyermek ápolása miatti keresőképtelenségről szóló igazoláson fel kell tüntetni a szülő és a gyermek TAJ számát, nevét, születési idejét és anyja nevét, valamint keresőképtelenség kódjaként az „5” kódot. Erről háziorvosa gondoskodik.

A pénzügyi ellátások tekintetében akkor minősül szülőnek, ha Ön:

- vér szerinti vagy az örökbefogadó szülő,
- a szülővel együtt élő házastárs,
- nevelőszülő,
- helyettes szülő,
- gyám, továbbá
- ha saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van.

Közös háztartásban élő gyermek után járó ellátások

A közös háztartásban élő gyermek jogán - választásuk szerint - a szülők bármelyike gyermekápolási táppénzre szerezhet jogosultságot.

A gyermekápolási táppénz folyósításának időtartama elsődlegesen a beteg gyermek életkorától függ, továbbá attól, hogy Ön, mint gyermekápolási táppénzt igénybe vevő szülő egyedül neveli-e a gyermeket.

A gyermek életkorához igazodóan igénybe vehető gyermekápolási táppénzes napok száma:

- A táppénz az **egyévesnél fiatalabb gyermek** szoptatása, ápolása címén a gyermek egyéves koráig időbeli korlátozás nélkül jár.
- **Az 1-3 éves gyermek után járó gyermekápolási táppénz**

Az 1 évesnél idősebb, de 3 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként 84 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.

- **A 3-6 éves gyermek után járó gyermekápolási táppénz**

A 3 évesnél idősebb, de 6 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként 42, egyedülállónak 84 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.

- **A 6-12 éves gyermek után járó gyermekápolási táppénz**

A 6 évesnél idősebb, de 12 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként 14, egyedülállónak 28 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.

Egyéb juttatások

A családi adókedvezmény a hivatalos jövedelemmel rendelkező nagycsaládosoknak jelent komoly segítséget, de jár az 1 és 2 gyerekes családoknak is. Megosztva is lehet igényelni és a családi pótlékhoz kötött lehetőség. Mértéke változó, érdemes utánanézni, hogy melyik szülőnek előnyösebb igénybe venni. Az új törvénycsomag ezzel kapcsolatban is tartalmaz kedvező változtatásokat – 2014-től jobban kihasználható lesz az alacsonyabb jövedelműek számára.

2006. január 1-től minden újszülött rendelkezik Babakötvénnyel, vagyis egy meghatározott összeget helyez el az állam a számára. Ezt az összeget – illetve a kamatokkal és szülői befizetésekkel növelt összeget – nagykorúvá válásakor veheti igénybe a gyermek. 2012-től ezt az összeget a Magyar Államkincstár kezeli.

Jön a GYED extra!

Novemberben a kormány elfogadta a GYED Extra bevezetését, amelynek nem titkolt célja a gyermekvállalási kedv, egyúttal a születések számának növelése. A törvényjavaslat számos változtatást tartalmaz, de van néhány jelentős pontja, amiről érdemes tudni.

- a korábbi gyakorlattal ellentétben a GYED vagy GYES alatt vállalt következő gyermek megszületésével a két járandóság egyszerre is folyósítható
- a gyermek 1 éves korától újra lehet majd teljes munkaidőben dolgozni a GYED és a GYES folyósítása mellett
- új elem a családtámogatásban, hogy a nappali tagozatos egyetemi hallgatók, akik eddig csak GYES-t kaphattak, mostantól GYED-re jogosultak, amit alapképzésben a minimálbér, mester- és doktori képzésben a diplomás bérminimum alapján számítanak ki.
- kiterjeszti a törvényjavaslat a munkavédelmi akciótervet, vagyis a nagycsaládos édesanyák munkaadóinak az első három évben egyáltalán nem, a következő két évben pedig csak a fele szociális hozzájárulást kell megfizetnie.